

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGŐLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Plac-u. 12. (Nagytemplomtér felől.) Telefon 330.

Szomoruemlékű országgyűlések.

A történelem lapjai rettenetes csapásokról beszélnek nekünk, olyanokról, amelyeket veszedelmes ellenségek mértek reánk. De ezek, még a tatárdulást és a mohácsi veszedelmet sem véve ki, nem ártottak annyit nemzeti létünknek, mint azok a pénzen összehozott, megvásárolt, hitvány gyászmagyarokból toborzott országgyűlések, amelyek a nemzet jogairól mondtak le, amelyek a nemzeti becsület ellen vétettek. Nem mondjuk, hogy minden szomoruemlékű országgyűlés megvásároltakból állott, de azt igen, hogy gyenge jelleműek domináltak még azokban is, amelyekben megvolt a jóhiszeműség látszata.

Az ellenség által ránk mért csapásokat mindig kihevertük, de a saját fiai által ejtett sebek talán sohasem gyógyulnak be ennek a szerencsétlen nemzetnek a testén.

I. Lipót, mikor jórészt a magyarok segítségével kiverte innen a törököt, úgy bánt az országgal, mint meghódított tartománnyal. Törvényeinket, amelyekre megesküdött, lábbal tiporta, jogainkat elkobozta. Az ország vagyonát épügy, mint a magánosokét rabolta és raboltatta, legjobbjainkat vérpadra juttatta. Mikor aztán a nemzet hangos szóval

kezdett zugolódni, megszeppent, összehívta az országgyűlést, de csak azért, hogy a nemzetet lemondassa a szabad királyválasztás jogáról. Es a megvásárolt országgyűlés teljesítette a király kívánságát.

Azután csakhamar újra kezdődött a gyilkolás, rablás, vallástüldözés, alkotmányelkobzás. Ez volt a hála a nagy ajándékért.

Azután jött a II. Rákóczy Ferenc dicső szabadságharca. A sors haragja és az érelés nem engedte ugyan, hogy a diadal a felkelőké legyen, de erkölcsi haszna oly nagy volt ennek a küzdelemnek, hogy az egész napjainkig kiható, sőt hatása a nemzetre nem fog elmúlni sose. A mozgalom vezére, a nagy fejedelem pedig oly kimagasló alakja történelmünknek, hogy csak egyetlenegy: Kossuth Lajos hasonlítható hozzá.

És a bus kuruc rótákban sokszor és sokáig, egész napjainkig siratott dicső szabadságharc gyászos végződése után akadt egy még gyászosabb, egy egészen nyomorult országgyűlés, amelyik a nemzet legnagyobb alakját, II. Rákóczy Ferencet, akinél nemesebb és önzetlenebb fia nem volt a hazának, a császár pénzcért és egyéb kegyeiért hazaárulónak nyilvánította.

A halát érte a már ismert recept szerint kapta a nemzet.

Azután jött, de nemsokára az utolsó Habsburg avval a kéréssel, hogy a leánya hadd örökölje a magyar trónt és legyen ez örökös tulajdona a leánya leszármazottianak.

A magyar országgyűlés teljesítette ezt a csekély kívánságot. A nemzet pedig kapta érte az állandó németnyelvű hadsereget a külön hadiadóval egyetemben. És kapta még a helytartótanácsot Budán, amely annyi keserűséget szerzett ebben az országban egész 1848-ig.

Az utolsó Habsburg halála után elfoglalta a trónt leánya Mária Terézia. És ekkor a saját vérrokonai a bajorok, a poroszok, akik épen olyan németek voltak, mint ő, nem ismerték el a pragmatica sanctiót, hanem kezdték elszedegetni az új uralkodótól az osztrák tartományokat. A magyar pedig, a mindig gyűlölt, a sokszor megalázott, a műveletlen ázsiai barbár vad magyar kardot ránt és megvédelmezi az uralkodóját, mert ez sirva könyörgött neki az országgyűlésen.

Erről emlékezik meg Petőfi ekképpen: »Vitam et sanguinem — bőgték dicső apáink.«

És ezek után következett az, hogy a magyar főurak Bécsbe tódultak és a magyar királynő környezetében nemcsak hogy nem beszéltek, de el is felejtették a magyar nyelvet. A magyar mágnások annyira elnémetesedtek akkor

A sorsjegy.

A két Altrilla testvér, Andrés és Joaquín, udvarolt Paquitának, Ramon kocsmáros feleségének. Az asszony megelégedte már a durva férj titteit és könnyű volt megjövendőlni, hogy előbb-utóbb beledobja magát annak a karjába, aki szerelemmel közeledik hozzá. De bár Paquite szép volt, selymes arcu, karcsu dereku és keskeny csipőjű, az advarlók nem igen röpökdíték körül. Az olyan csendes faluban, mint San Vicente, melynek harminc házikója meglapulva fekszik a nehézkes templom körül és mintegy elvész a Rioja vad völgyében, semmi sem maradhat titkon és rettenetes csak elképzelni is, hogy mi történik, ha a szörnyű erejű, indulatos Ramon rájön arra, hogy Paquita szeretőt tart. Csak Andrés és Joaquín mernek az asszony körül legyeskedni, mert vakmerők voltak és nem tudták fékezni őszinte és mély szerelmüket. Este, mikor a kis kocsmá zsufolásig megtelt vendéggel és Ramon alig győzi nekik az anisette-t és a kék bort hordani, oda-oda sompolyognak mellé és lángoló szavakban fülébe sugják, hogy emészti, sorvasztja őket a szenvedély és könyörögve kéri, hogy válasszon köztük.

Egyszer aztán, mikor újra ostromolták és unszolták, hogy válasszon köztük, Paquite incselkedő hangon, nevelve ezt mondta nekik:

— Én csak egy gazdag uré lehetek, aki elvihet innen, mert ha bűnbe esem, itt a faluban egy nap se maradhatok.

Közeledett a november. San Vicente-ben nem volt ház, ahol ne rakosgattak volna félre pénzt, hogy részt vehessenek a híres karácsonyi sorsoláson, amit évente Madridban szokás tartani.

Andrés is, Joaquín is vett egy-egy huszad sorsjegyet. Koplalniok kell majd eleget, de ha nyernek . . . Teremtő Isten! Meg is mutatták a sorsjegyüket Paquitának: ha rá néz, biztos, hogy az szerencsét hoz.

December 23-án este Andrés Altrilla találkozott az uton egy vásáros kereskedővel, aki aznap este indult el kocsin Haró-ból. Ez az ember odaadta neki a nyerőszámokat közlő újságot, melyet aznap reggel vett a városban. Így Andrés korábban tudhatta meg, kedvezte-e neki a szerencse. Szíve hevesen dobogott, gyors üggetésre nógatta öszvérjét s még az éjszaka beállta előtt hazatért San-Vicentébe.

Ottthon rögtön előszedte a fiókból a sorsjegyet s egy gyertya pisllákoló világánál összehasonlította a számokat. Háromszor is végigment a nyerőszámok oszlopain. Hiába. Nem nyert. Majd hogy sirva nem fakadt dühében. S ekkor, hogy megbizonyosodjék, vajjon a testvére is úgy járt-e, mint ő, előkereste azt a levélborítékot, melyre följegyezte a testvére sorsjegyének számát. Az újságban

nem kellett soká keresgélnie. A rövid hasáb második sorában, a főnyeremények közt megtalálta a keresett számot. Szeme elhomályosult, a halántéka vadul kezdett lötketni s hangos durva káromkodás szaladt ki a száján . . . Joaquitával . . . Ah! Paquita! . . . Ugy érezte, hogy az esze megbomlik, ha az az asszony nem lesz az övé. S kezeit ökölre szoritva ki rohant a kunyhóból.

A reggeli postával megjöttek az újságok s a falubeliek a templom előtt csoportokba verődve, nagy izgalommal keresték a sorsjegyeik számát.

Andrés is a tömeg közé vegyült, pár percig nézegette az újságot, aztán az udvar felé osont Ramon kocsjába. Paquita egyedül volt.

— Nyertem! — sugta neki diadalmas arccal. Nyertem! Akarsz-e most már az enyém lenni. Gazdag vagyok.

— Nyertél? Igazat mondasz?
Andrés odatartotta a szemé elé a sorsjegyet meg az újságot.

— Ez a Joaquín száma! — kiáltott föl az asszony kiegyenesedve, félelmes hangon.
— Mit beszélés! Összetévesztetted a számokat. Együtt mutattuk meg neked!

— Én csak az ő számát néztem meg, a tiedre rá sem néztem, — kiáltott az asszony magából kikelve. — Csak Joaquínért imádkoztam.

tájban, hogy mikor egy magyar gróftól megkérdezték, hogy tud-e magyarul, ezt felelte: „Micsoda kérdés ez? Csak nem képzelik tán, hogy én azon a nyelven beszéljek, amely nyelvet otthon a kanászom beszél?”

Még az is következett akkor, hogy Mária Terézia, aki csak **magyar királyné volt**, mert a férje volt a német császár, (de azt is nehezen tudta megválasztatni, a felosztott Lengyelországból neki jutott Galiciát nem Magyarországhoz, hanem Ausztriához csatolta. Hiszen igaz, hogy ura volt az osztrák örökös tartományoknak is, mint Ausztria főhercege, de mi volt az még akkor — legalább címben — a magyar királysághoz képest.

I. Ferenc vérpadra hurcoltatta Martinovitsot, a jeles hazafit több derék társával együtt, de azért, mikor I. Napoleon — hatalma tetőpontján — arra szólította fel a magyarokat, hogy szakadjanak el a Habsburg csalódtól, gyűljenek össze a Rákos mezején és válaszsának maguknak szabadon királyt, mert ő támogatni fogja őket minden erejével, a magyar országgyűlés azt határozta, hogy népfelkelést szervez I. Napoleon ellen.

Az 1867-iki országgyűlés nem tekintett arra, hogy a nemzet 18 hosszú esztendőig rabláncra volt verve, nem tekintett arra, hogy az osztrák császárt megverte az olasz, megverte a porosz és hogy ez utóbbi kitesztotta a német Bundból, loyális volt, hyper-loyális és ezt elnevezvén lovagiasságnak, feláldozta a 48-iki törvényeknek leglényesebbjeit, megteremtette az átkos közsüggyet s ezzel feláldozta az ország függetlenségét.

Volt azóta egyszer egy dicső nemzeti felbuzdulás és egy önértetes, min-

koztam... csak ő érte... mert őt szeretem. Hol van Joaquin? Hol van?

— Bizonyosan alszik... Tegnap éjjel sokáig fenn volt, a barátaival beszélgetett... össze is szólalkoztak... de én nem tudom, mi lehetett köztük, mert én lefeküdtem és mélyen aludtam.

Paquita észrevette, hogy remeg a hangja, az arcáról is leolvasta, hogy hazudik. Min! a vércse, visított egyet és kirohant az utcára.

Szaladt, ahogy lábai bírják, lihegve, elfuladva, oly gyorsan, hogy Andrés nem tudta utólréni. Berontott Joaquin házába s ott találta a legényt élettelenül, megalvadtt vértócsa közepén. A szó ajkára fagyott s rábámult a hullára mereven, üveges szemekkel.

Andrés lépett be most s megragadta a kezét:

— Gyere, szökjünk meg, — lihegte — tied lesz a pénz, csak gyere velem!

De az asszony kiszakította magát a kezéből s olyan élesen sikoltott, hogy az arramenők megálltak a kunyhó előtt.

— Hallgass! Hallgass! — könyörgött Andrés. — A férjed azt hiszi majd, hogy Joaquin szeretője voltál. Megöl, ha itt talál!

De Paquita nem félt, csak azt akarta, hogy kitöltsé bosszuját azért, akit szeretett. S hörögve, rekedten, újra sikoltani kezdett, majd eszelősen hadonázva kirohant az utcára, hogy mindenki lássa kétségbeesését és szerelmét, hogy az egész falut odagyűjtse a meggyilkolt teteme köré s kiszolgáltassa nekik a nyomorultat, aki menekülni se mert, hanem meggörnyedve, mozdulatlanul állt ott, mintha az asszony szörnyű kiáltásaira gyökereket vertek volna lábai...

André Corthis.

den tiszteletünkre érdemes országgyűlés is, de ezt fegyverrel kergették szét. Az ilyet így szokták.

A 67-ért hála fejében Chlopyt kaptunk és darabontokat.

Azután jött a szégyenletes leszerelés és jött egy tehetetlenül vergődő országgyűlés.

Tavaly pedig jött ez a gyönyörű, ez a Khuen által mákvirágokból csokorba kötött, ez a pálinkáshordóból sarjadt diszes többség, mely a magyar országgyűlést uralja.

Ha van még ennek a nemzetnek eladatlan valamije, majd lesz ennek a a kompániának gondja rá, hogy semmije se maradjon.

Ennél szomorubb emlékü országgyűlés tán nem volt, de nem is lesz.

Simon István.

A belügyi tárca.

A képviselőház ülése.

Az ülést Berzeviczy Albert elnök vezette.

Napirend előtt

Vio Antal fiumei képviselő szónokolta gróf Batthyány Tivadar tegnapi állítását, amely szerint ő, Vio, horvátpárti. Kötelességemnek tartom kijelenteni, — ugymond — hogy gróf Batthyány Tivadart férevezették, mert ha igaz volna, amit állít, nem fogadhatam volna el a fiumei mandátumot. Réám a horvátok nem szavaztak, amiből az következik, hogy csak a hazafias olaszság és a magyarság bizalmával jutottam a parlamentbe.

A fiumei hazafias olaszsgot illetőleg az a nézetem, hogy Deák, Andrássy és maga a kormány is Fiume belső kormányzatát 1870-ben a hazafias olaszság kezébe tette le, amit a hazafias olaszság meg is érdemelt. Mindenkor hü volt a magyar állameszméhez és a zágrábi országgyűlés meghívásának eleget sohasé tett.

Ami a fiumei helyi pártkülönbségeket illeti, ezekre nézve csak azt kívánom hangsúlyozni, hogy éppen most fáradozunk azon, hogy a hazafias olasz és magyar lakosságot egy párt keretében egyesítsük.

Polónyi Dezső: Péccsett nem így beszél!

Vio Antal: És azt hiszem, hazafias törekvés és szerintem akkor tenne jó szolgálatot Batthyány gróf ur és azok a képviselőtársaim, a kik a fiumei ügyekkel itt foglalkozni szeretnek, ha elősegíték a fiumei hazafias elemek egyesítését.

Batthyány Tivadar gróf képviselőtársam személyemre vonatkozó megjegyzésének az az értelme, hogy nem vagyok jó olasz, hanem horvát és Magyarországra nézve nem vagyok hazafias érzelmű. Én azt gondolom, hogy a gróf ur szuverén ura érzelmeinek, méltóztatásuk tehát tudomásul venni, hogy nekem is megvan ez az emberi jogom. Olasz származású és nyelvű és hazafias érzelmű fiumeinek tartom magamat és kikérem mindenkitől, hogy engem az ellenkezővel meggyanúsítson.

Egyébiránt nagy örömmel vettem tudomásul, hogy gróf Apponyi tisztelt képviselő ur beszédére a tisztelt Ház egyértelműen kifejezte rokonszenvét a fiumei olaszság mellett és így biztos vagyok benne, hogy ez a szimpátia megfelelő tettekben is kifejezésre fog jutni mielőbb, talán azzal, hogy a törvényhozás elő fogja segíteni egy régi óhajának, az olasz nyelvű középiskolának a létesítését.

Ezután rátértek a napirendre,

a költségvetés

részletes tárgyalására. Soron van a belügyminisztérium központi igazgatóságának költségvetése, ehhez

Hammersberg László szólt elsőnek, aki a közigazgatási és állami tisztviselők fizetéseinek egységes rendezését sürgette. Nem lehet tisztán elméleti jogászok, a kik mint díjtalan segédfogalmazógyakornok-jelöltek kerülnek a miniszteriumba, az ország közigazgatására szabadítani.

Szólt a nemzetiségekről, akik szívesen csoportosulnak a magyarok körül, ha az intelligencia vezetői őket. De vezetésre szükségük van. Erről nem a párt nevében beszél, mert a párt még nem tartott értekezletet ebben tárgyban.

Egy hang (a Justh-párton): Hát akkor miért beszél? (Zaj. Mozgás.)

Báró Bornemisza Lajos: Hagyjátok beszélni, ha már benne van, mert sohasé lesz vége!

Hammersberg László: A közegészségügyi politika intenzívebbé tételét sürgette. Sokkal nagyobb szükség van profilaktikus intézkedésekre, mint már a meglevő bajok orvoslására.

Több segélyt sürgetett vízben szegény községeknek vízzel való ellátására, mert az előirányzott százezer korona a szükséglet ezredrészenek ellátására sem elegendő.

Minthogy nem látja céltudatos politika nyomát a költségvetésben, nem fogadja el a belügyi költségvetést.

Szterényi József a városok állami segélyéről, a városi tisztviselők fizetésrendezéséről és a szász községek helyzetéről a magyar közigazgatásban, beszélt. Előbb azonban kijelentette, hogy felszólalása nem folyománya a komáromi városi tisztviselők ismert köriratának a városok állami segélyének elmaradása ügyében. Felolvasta a köriratot, amelyet a Ház felháborodással hallgatott végig.

Polónyi Géza: Szívák Imre választói!

(Zaj.) Felkiáltások a jobboldalon: Szép kis anarchia!

Szterényi József: Egy ilyen inzultust a Ház csak visszautasíthat és úgy gondolja, hogy a városi képviselők érzelmeinek ad kifejezést, ha ezt kijelenti. (Általános helyeslés.)

A magyar állami tisztviselők helóttái a városi tisztviselők, akiket segíteni kell, de más módon, mint ezt a komáromi tisztviselők akarnák a parlamentre oktrojálni.

Szólt ezután a városok anyagi helyzetéről, vagy legalább is további romlásuk megakadályozásáról.

Ki kell söpörni őket!

Rátért a vármegyei tisztviselők státuszrendezésére. A közigazgatási tisztviselők sokkal nehezebben juthatnak előre, mint az államiak, bár ezeknél is nagyon megnehezítette a haladást a sok fizetésnélküli tisztviselő, akiken egyetlen kormány sem tudott segíteni.

Gróf Tisza István: Dehogy nem! Mind ki kell söpörni őket!

Szterényi József: Figyelmébe ajánlja a miniszterelnöknek a vármegyei tisztviselők státuszrendezési kérelmét, majd a szászok helyzetét ismertette. A szászok hívei a nemzeti politikának, mert meg vannak győződve, hogy csak így tarthatják fenn magukat. Külön érdekük egy van: az, hogy nyelvükhöz ragaszkodnak. A költségvetést elfogadja.

Az elnök ezután 10 percre felfüggesztette az ülést.

Szünet után a Kossuth-párti Horváth Mihály szólalt fel.

Mindenféle

Nyomtatványokat

olcsón készít

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdaja

Piacz-utca 12. sz. a.

A közgyűlés előkészítése.

A jog és pénzügyi bizottság ülése.

Tegnap délután a város jog és pénzügyi bizottsága ülést tartott, amelyen a legközelebbi közgyűlés még előkészítetlen tárgyait látták el javaslatokkal.

A bizottság előtt igen fontos ügyek szerepeltek. A többek között két miniszteri leirat. Az egyik a csatornázásról, a másik a vízvezetékéről. Mindkét ügyben a miniszter ellenvetéseket tesz éppen azon akadékoskodások alapján, amelyekről nem egyszer szó volt már a bizottsági üléseken. Ezeket a gáncsoskodásokat a miniszteri szakközvegek tették, akik egyik alkalommal azt nem tartották jónak az építésknél, amit más alkalommal ők javasoltak alkalmazni.

A csatornázás ügyének tárgyalása során szóba került, hogy egy helyi lapban a törvényhatóság egy tagja állandóan burkolt gyanúsításokkal illeti a város tanácsát és az előkészítő bizottságokat, amelyek a legjobb akaratú és lelkiismerettel végzik munkájukat. A cikkíró ellen igen súlyos kijelentések hangzottak el, melyről alább olvashatók a részletek.

A bizottság tegnapi ülésén átiratokat, megkereséseket és kérvényeket intézett még el. Az ülésről részletes tudósításunk a következő:

Az ülésen Vargha Elemér dr. elnökölt. Jelen voltak: Magoss György t. főügyész, Márk Endre, Körner Adolf, Roncsik Lajos, Aczél Géza, Rickl Antal, dr. Fejér Ferenc, Jánosi Zoltán, dr. Freund Jenő, ifj. Schwartz Vilmos, Sinka Sándor, Csanak József, Nagy Jakab, Haty Kálmán, dr. Tóth Emil jegyző.

Az ülés megnyitása után Vargha Elemér dr. meleg szavakkal emlékezett meg Eröss Lajos püspök elhunytáról és indítványára a bizottság kimondta, hogy emlékét jegyzőkönyvileg örökíti meg.

Körner Adolf ismerteti az ügyet. A közgyűlés elhatározta még az ősszel, hogy a Simonyi-uti és nagyerdei csatornázást megépíti.

A határozatokat felküldték a belügyminiszterhez jóváhagyás céljából. A miniszter a határozatokat nem hagyta jóvá. A Hatvan-utcai vészkiömlő építéséhez se járult hozzá a miniszter, mert szerinte azon a vidéken nincsenek rendszeres lakások. A tanács a leiratot kiadta Aczél Géza főmérnöknek, aki jelentést adott be. Eszerint a nagyerdei csatornázás kiépítése szükséges a Nagyerdő fejlesztése miatt. Kell a csatorna a tervbe vett jégpálya építése miatt, de a köruton felgyülemelő piszok s a fürdőház szennyvizének levezetése miatt is. A miniszter ezenkívül kifogást emelt leiratában a drótbetétes csövek alkalmazása miatt is. Erre vonatkozóan a vállalkozó cég beadványt intézett a városhoz s kijelenti, hogy a drótbetétes csövekért jótállást vállal.

Körner Adolf a maga részéről ajánlja, hogy a drótbetétes csövek mellett döntsön a város, mert ez a legerősebb és legerpraktikusabb. Az újabb időben minden városban ilyen csöveket használtak.

Aczél Géza főmérnök kéri, hogy a nagyerdei csatornázás ügyében tegyen a bizottság előterjesztést a munkálatok megkezdésére, mielőtt az erdő felé a nyári forgalom megindulna.

Freund Jenő kéri, hogy április végéig elkészülhessen a munkálat.

Aczél Géza felvilágosítása után Freund hozzájárult az előterjesztéshez.

Körner Adolf javasolja, hogy a nyert felvilágosítások után a közgyűlés a jóvá nem hagyott határozatokat tartsa fenn s küldje fel ismét a miniszterhez.

Jánosi Zoltán hozzájárul a javaslatához.

A bizottság javasolja a tanácsnak, hogy a határozatok fenntartására tegyen előterjesztést a közgyűlésnek.

Fejér Ferenc dr. szóvá teszi a miniszter leiratának azon részét, melyben feloldotta a Cizeller csövekre vonatkozó határozatot. E kérdésben a miniszter azt írja, hogy a feloldást a földmivelési miniszter szakértő közvegeinek javaslata alapján teszi. Ez a rendelkezés sérelmes a városra. Különben is látta már a város, hogy a szakértő közvegek örökös akadékoskodnak. Tovább tűrni nem lehet. A közgyűlésnek okvetlenül kifejezést kell alnia az ilyen illetéktelen beavatkozás miatt.

Freund Jenő azon véleményének adott kifejezést, hogy a városnak tul kell tennie magát az ilyen akadékoskodásokon. Azzal kell felelni ezekre, hogy nem veszi figyelembe a jótanácsokat, hanem halad a maga útján.

Magoss György és Aczél Géza felszólalásai után Fejér Ferenc ismételt kifejezést ad annak, hogy a városra nem lehet közömbös a szakértő közvegek minden ok nélkül való kellemetlenkedése.

Márk Endre sürgős intézkedést kér, hogy az utcákon különféle munkálatok után maradt föld és törmelék sürgősen eltakarítsassék.

Freund Jenő a nagy porra való tekintettel kéri a locsolást megkezdni.

Aczél Géza kijelenti, hogy holnap a locsolást megkezdik.

Ézután a vízvezetési kutak ellenőrzési furásának ügyét tárgyalta a bizottság. A közgyűlés a múlt év június havában határozatot hozott a vízvezeték további munkálataira nézve. A belügyminiszter a határozatot apró módosításokkal jóváhagyta. Így a négy hibás kut ellenőrzési furása megkezdődhetik, a szivattyuzó telep gépei villamoserőre rendeztetnek be. A miniszter a kiirási művelet módosítását kívánja, azonban kijelenti, hogy nehogy a vízvezetési munkálatok késedelmet szenvedjenek, nincs kifogása az ellen, hogy a versenytárgyalás a munkálatokra a módosítások alapján megtartassék.

Aczél Géza főmérnök megtette az észrevételeit a miniszter leiratára.

Freund Jenő szóvá teszi, hogy egy ujság valótlan cikk keretében tévesztette meg a közönséget. Kérde, hogy mi igaz e vádakból?

Körner Adolf kijelenti, hogy a közlemény nem felel meg a valóságnak. A 12 kut közül 8 jó, 4 pedig gyengén adja a vizet. Ezekért az utóbbi kutakért a város nem fizette ki a munkadíjat. Ez a valóság, nem pedig az amit a cikk mondott.

Freund Jenő köszöni a felvilágosítást. Kijelenti, szüksége volt a dolgot szóba hozni, mert hónapok óta a csatornázási és vízvezetési ügygyel kapcsolatosan felelőtlen helyről a város a legrosszindulatubb gyanúsításnak van kitéve. Ez a bizottság megvan gyanúsítva, hogy a város pénzét kidobja. Ugy véli, hogy a tudatosan, szándékosan elferdített közlésekre a bizottságnak reagálni kell.

Jánosi Zoltán kijelenti, hogy a sajtónak más hivatása van. Közérdekű dolgokban kö-

telessége felszólalni. Ugy gondolja, hogy a helyes adatokat szükséges volna a nyilvánossággal közölni. A csatornázás és vízvezeték igen fontos ügy. Jó lenne, ha a legilletékesebb helyről tájékoztatnák a sajtót.

Freund Jenő nem akar ez alkalommal a sajtó magasztos hivatásáról beszélni. A hirlapok hasábjai minden tisztességes embernek rendelkezésére állanak, de az mégse járja, hogy folyton rosszindulatu és rosszhiszemű cikkekből félre vezessék a közönséget. Az illető cikkíró a legjobban tudta, hogy annak amit megírt, az ellenkezője igaz, mégis tendenciózusan elferdíti a tényeket. Ilyen eljárással sem a sajtónak sem a közönségnek nem tehet jó szolgálatot.

Aczél Géza főmérnök szükségesnek tartja, hogy egy-két szót emeljen. Azokban a cikkekből róla is szó volt. A cikkeket nem olvasta, mert azt az ujságot a kezébe nem veszi. Többek unszolására mégis elolvasta, de reflektálni a cikkekre nem tartotta érdemesnek. A cikkek teljesen nélkülözik a jóakaratot, sőt szándékosan elferdített tényeket közöl. Aki azokat a hazug cikkeket írja, nem a városának akar szolgálatot tenni. Ilyen közleményekre nem reflektál. Aki érdeklődik az ügyek iránt, azoknak a legnagyobb készséggel adott és ad felvilágosítást. A legsajnosabb a dologban, hogy a közönség meghagyja magát téveszteni az ilyen puffogtatásokkal. A maga személyére vonatkozóan konkrét vádak nem talált, csak burkolt gyanúsításokat. Ilyen bombasztokra nincs ideje reagálni. Különben is megadta a szóban forgó ügyekben a felvilágosításokat a legilletékesebb helyen, a közgyűlés előtt.

A bizottság ezután úgy határozott, hogy a vízvezeték ügyében a miniszter kifogásait figyelembe fogja venni a kiirási művelet elkészítésénél.

Harangi György felajánlotta a városnak a Péterfia-utca 72. számú házastelkét 147 ezer koronáért, a városi mérnöki hivatal 119 ezer koronára értékelte a házat.

A bizottság azt javasolja, hogy 110 ezer koronáért vegye meg a város a telket.

A Csapókerti olvasókör kéri, hogy az Árpádtéri templom felépítése miatt lebontás alá kerülő menhely anyagát engedje át a város. A kérelmet reljesítik.

A városi bérleteken lévő épületeken javítások szükségeltetnek. A tanács 20 ezer korona póthitelet kér. Javasolják megszavazni. Az összeget a községi adót pótló alaphól fogják kölcsön venni.

A bizottság még néhány apróbb ügyet tárgyal s az ülés véget ért.

SZINHÁZ.

* **Küry Klára Debreczenben.** Ritka élvezetes vendégjátékban lesz részünk ma, holnap és holnapután. Küry Klára, e kiváló népszerű operettprimadonna három estén vendége lesz színházunknak. Küry Klára ma este szombaton lép fel először a Muzsikus lány operett címszerepében, amely szerepet tudvaleg a fővárosban is kreált. Holnap, vasárnap Küry Klára második vendégjátéka és a Halhatatlan lump bemutatása. Küry Klára ez estén Freitag Lujza népénekés szerepében lép fel. Hétfőn Küry Klára utolsó vendégjátékául a Halhatatlan lump operett újdonság másodsor. Mindhárom előadás rendes helyárok mellett tartatik meg. A mai szombati Muzsikuslány operett előadása B) bérletben kerül színre. Vasárnap Halhatatlan lump bemutatója ugyancsak Küry Klára teléptével

Szabó sztrájk

nem akadály arra, hogy elegánsan öltözködjünk.

Saját készítményeim férfi ruhákban és felöltőkben rendezészerűen készülnek!

Tessék meggyőződni! Szabott árak!

Kende Ignácz

férfi, fiu- és gyermekruha telepe

Piacz-utca. 55. sz.

a „Hungária“ kávéház mellett.

kisbérletben, míg hétfőn a Halhatatlan lump második előadása Küry Klára bucsu fellépésével bérletszűnetben tartalék meg.

Vasárnap délutáni előadás. Vasárnap délután 3 órai kezdettel, mérsékelt helyárakat Paul M. Potter szenzációs drámája Trilby kerül színre. A címszerepet T. Csige Bözke, a többi főszerepeket Uti Gizella, Ronai Hermin, Kemény, Thury, Dési, Pataki és Kardos játsszák.

Hajsza Ugron Zoltán után.

Az öngyilkosjelölt megkerült.

Ugron Zoltán országgyűlési képviselő tegnap eltűnt az „Angol királynő” szállóban levő lakásáról és eltűnés előtt expressz-levelekben, táviratokban értesítette rokonait, barátait, hogy öngyilkossá lesz.

A főkapitányságnak több oldalról bejelentették a szándékolt öngyilkosságot, és a központi ügyelet vezetője, Botár Béla rendőrkapitány széleskörű nyomozást indított az öngyilkosjelölt képviselő után. Soha, még tiszteres rablógyilkost nagyobb igyekezettel nem nyomoztak.

A nagy nyomozás eredménytelen maradt, éjjel után fél 2 óráig senki sem tudott az eltűntről. Akkor jelentette Kállay Ubul országgyűlési képviselő, aki szintén az „Angol királynő” szállóban lakik, hogy Ugron rövid időre otthon volt, szobájában tartózkodott, azután elsielt a Dunapart irányában.

A központi ügyeletről most pótlólag Zilahy István rendőrhivatalnokot küldték ki, akit Kállay Ubul kísért az útjában. Előbb a Dunapartot keresték végig, de itt nyomára nem akadtak. Ekkor a rendőrhivatalnok elhatározta, hogy újra végigkeresi a szállodákat.

Elsőnek az „Aranykéz-szállodába” ment és itt azonnal nyomra akadt. Egy szürkeruhás ur, akire a keresett képviselő személyleírása teljesen ráillett, járt itten. Szobát akart. De a portás azt látta, hogy ez az ur nagyon izgatott és már sokat ivott.

— Sajnálom, — mondotta — csak egy elsőemeleti szobám van, de csak az ára tíz korona.

A vendég roppantult méltatlankodott, hogy disznóság fél éjszakáért ennyit kérni, ő nem bolond, hogy ennyit adjon és ezzel el is ment.

Merre? Azt a portás nem tudta. Nem nézett utána.

Zilahy István a Nádor-szállóba a Vámházköruton vitette magát. Itt Ugron nem járt. Kállay itt visszamaradt azzal, hogy a többi urakat, akik Ugron iránt érdeklődnek, ide fogja hívni és ha a rendőrhivatalnok nyomot talál, ide adjon értesítést.

A rendőrhivatalnok innen elment a Pannónia-szállodába, ahol Ugronról semmit sem tudtak, innen a Király-utcába, az Elite-szállodába.

Kérdőzködésére a szálloda portása azt felelte:

— Igen, az az ur itt van, az első eme-

let 15. számú szobájában. Nagyon, — hogy is mondjam — emelkedett hangulatban volt, és a szobára is egy egész üveg bort vitt magával. Eszébe sem volt az öngyilkosság, lefeküdt és alszik.

A rendőrhivatalnok jelentette a dolgot a központi ügyeletnek és a Nádor-szállóba is telefonált, néhány perc múlva megérkeztek Lázár István gr., Kállay Tamás, Kállay Ubul és még mások, akik élénken tiltakoztak az ellen, hogy a rendőrhivatalnok a szobába menjen, vagy a bemenést megkísérelje, mert hátha akkor Ugron azonnal agyonlővi magát.

Erre a tiltakozásra a hivatalnok újra telefonált a főkapitányságra utasításért, honnan azt az értesítést kapta, hogy Botár Béla rendőrkapitány már elindult.

Tényleg hamarosan meg is érkezett és a képviselő tiltakozására azt válaszolta:

— Egyre megy, akkor kísérel meg öngyilkosságot, amikor bezörgetek, vagy azalatt, amíg itt várunk. Valamit tenni kell, csak bízzák rám.

Egy detektívvel és a rendőrhivatalnokkal az ajtóhoz ment és bekopogtatott. Csak erősebb zörgés után felelték beültről:

— Ki az?

— Nagyságos uram, mondotta a kapitány, egy öreg lófő székely, aki tegnap óta keresi nagyságodat sürgős, életbavágó tanácsért. Tessék kinyitni, könyörgök tessék kinyitni!

És Ugron kinyitott. Abban a pillanatban a kapitány megragadta mindkét kezét. A többiek a szobába tódultak. A párna alatt előkerült egy ócska, alig alkalmas revolver, melyet, miután kiszedte belőle a töltényeket, átadott Kállay Tamásnak és azt mondotta:

Az eltűnt megkerült, átadom az uraknak, ezzel a rendőrség munkája befejeződött. Ajánlom magamat!

Az ott maradtok pedig Ugront vigasztalták, biztatták, felöltöztették, kocsiba ültették, hat órakor hazakerültek vele szállodájába. Itt még nyolc óráig szórakoztatták, azután megreggeliztek együttesen a Hungária-szálló kávéházában, onnan pedig elmentek sétálni a Dunaparra.

Valószínű, hogy Ugron, idegességét gyógyítandó, szanatóriumba megy.

IRODALOM.

Zoltai Lajos könyve a „Hortobágyról”. Tagdíjmentés fejében a Csokonai-kör tagjai az idén Zoltai Lajosnak „A Hortobágy” c. könyvecskéjét kapták. Kedves kis könyvecske, el lehet ajándékozni fogadni, mert sok hasznos és kedves dolgot gyűjt egybe a mi holt kincsünkről, a Hortobágyról. Sokan, akik szeretnek a Hortobágyról kicsinylőleg beszélni, az hangoztatják ujon, uifélen, hogy „eh! mit? Hortobágy? érdemes is arról beszélni! hiszen a Hortobágy nem más, mint szemléleti képe a matematikai nullának”. Nagyon melegen ajánljuk ezeknek a gunyos lelkeknek, vagyék a kezökbe Zoltai könyvét, olvassák el végig és majd akkor meglátják, hogy mennyi minden van a Hortobágyon. A hasznos tudnivalók után a Hortobágyról szóló verseket közli a szerző és így kellemes záró akorddal fejezi be a kedves kis könyvet. A művecske 1 koronáért kapható.

A kerületi bajnoki vivóverseny.

A debreceni Vivó Club dicsérete.

Vasárnap délelőtt megtartott felsőmagyarországi kerületi gyűlésen a kerületbetartozó összes sportegylet számot adott működéséről a kerületi gyűlésnek. Különösen felönt sikeres előrehaladásával a csak rövid idő óta fennálló Debreceni Vivóclub és a szakkörök méltó dicséretben részesítették a club vezetőségét. Kiváló örömmel szolgált a kerületi gyűlésnek, hogy a Debreceni Vivóclub elnöki tisztét Domahidy Elemér, a kitűnő sportérzékű főispán tölti be és megválasztásához a kerületi gyűlés közös lelkesedéssel a következő sürgönyben üdvözölte:

Méltóságos Domahidy Elemér főispán urnak Debrecen. A Magyar athletikai szövetség felsőmagyarországi kerületének nyiregyházi gyűlése lelkes örömmel veszi tudomásul, hogy Méltóságod a Debreceni Vivóclub elnöki tisztének elvállalásával kerületi sportéletünk hathatós támaszává szegődött, mely alkalomból tiszteletteljes üdvözlését és jóindulatu szives támogatását kéri a kerületi gyűlés nevében Sissi Szabó László elnök.

Az április másodikán lezajló bajnoki vivómérkőzésre a club plakátjai már ma megjelennek, a tiszteletdíjak az érmekek pedig Varga József butornagykereskedő főéri üzletének kirakatában tekinthetők meg.

A döntő mérkőzések vasárnap délelőtt 9 órakor kezdődnek a Bika szálloda nagytermében, egész délelőtt és folytatólag délután 3 óráig fognak végbemenni.

A vidéki versenyzők és kísérik nagy részt a szombat déli vonattal érkeznek, a versenyt rendező club az állomáson fogadja őket.

A bajnoki mérkőzést vasárnap este 8 órakor a Bikában rendezendő éjlap szerinti banket követi, amelyen kiosztásra kerülnek a díjak is és amelyen a sport iránt érdeklődőket a rendezőség szivesen látja.

Elszámolás

a csütörtöki felolvasó estéről.

A humánus s kulturális célt egyaránt szolgáló csütörtöki felolvasó-esték pénztári jelentését a következőkben adjuk:

Pénztári jelentés. A csütörtöki felolvasó-esték 1910—1911. évi pénztári forgalma a következő adatokba nyer kifejezést:

Bevétel. 1. Athozat az 1909—10. évről mint vagyon 1578 K 65 f. 2. Bevétel bérletjegyekből 512 K. 3. Bevétel napi jegyekből 260 K 40 f. 4. Felülfizetésekből 82 K. 5. A vigaszték bevétele 4417 K 50 f. Összesen 6850 K 55 f.

Kiadás. 1. 6 vigest s 7 felolvasó-est rendezési költségei 3357 K 16 f. 2. Tanulók havi segélye 264 K. 3. Gyermek havi segélye 120 K. 4. Szegény tanuló tandíjára s vizsga díjára 119 K. 5. Szegény gyermekeknek cipő, ruha vagy csizmára 1611 K 80 fill. Összesen 5471 K 96 f.

Levonva a 6850 K 55 f. bevételből az 5471 K 96 f. kiadást, marad mint többlet 1378 K 59 f., mely összeg mint vagyon vitetik át az 1910—11. évre. Ezen vagyonból 1000 korona a „Debreceni Hitelbank” 1087 II. sz. betétkönyven van kamatozólag elhelyezve. 378 K 59 f. pedig a kézi pénztárban áll rendelkezésre.

Az 1910—11. évben a 2114 korona 80 fillérenyi összeget kitevő, részben pénz, részben ruházati segélyben részesültek között

Megnyilt! Reichmann Lipót Megnyilt!

uri, női divat és gyermekruha áruháza, Piac-utca 85. sz. Royal szállóval szemben. Szabó kellékek, rövid, diszárúk, blouzok, pongyolák, selymek, a legdivatosabb dolgok olcsó árban kaphatók.

volt katolikus 54 százalék, református 36 százalék, izr. 7 százalék, ágost. evang. 3 százalék. Pénzbeli segélyben részesült 1 akadémiai, 1 polgári iskolai, 3 tanítónőképzős, 4 gymnáziumi tanuló s 6 család 21 gyermekkel.

Ruhával, cipővel ellátott 284 gyermek.

A 82 K felülfizetéshez járultak: Gróf Ferenc 12 K, Reviczky 20 K, Rendőrfőkapitányság 17 K, Reviczky 5 K, Domahidy Elemér 2 K, dr. Irinyi István 10 K, „Royal” kávéház s étterem pincérkara koszoru megváltás címén 20 K, kiknek nemes tetteikért ez uton mond köszönetet a rendezőség, s szintén ezuton köszöni meg a debreceni sajtónak nagy mértékben igénybe vett, de mindenkor szívesen nyújtott, eléggé meg nem hálálható támogatását.

Debrecen, 1911. március hó 25 én a rendező bizottság nevében Mihalovits Jenő, pénztáros.

A rendőrség államosítása.

A tervezet a miniszterelnök előtt.

Annak idején hírt adtunk róla, hogy a városi rendőrséget államosítani akarják és hogy a kormány a közigazgatás államosítását azzal kezdi, hogy az ország rendőri szervezeteit centralizálja és a belügyminisztérium kebelében létesítendő központi direktorium alá rendeli. Ezt a hírt a kormány sietve megcáfolta. A javaslat mégis elkészült, kinyomatták, hatvanhárom szakaszba szedett és harminc oldalra terjedő indokolással ellátva, amelynek Miskolczy László budapesti államrendőrségi kapitány a készítője, már ott is fekszik Khuen-Héderváry Károly gróf belügyminiszter asztalán. Tegnap adták át neki és Tisza István grófnak a Házban.

Első szakasza kimondja, hogy a közbiztonság fentartása a magyar állam területén állami feladat, gondozását és az ezzel kapcsolatos ügyek intézését az állam az általa szervezendő és fentartandó államrendőrségi testülettel látja el. Államosított rendőrség egyelőre csak a törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsu városokban, valamint azokban a határszéli községekben szervezendő, amelyek a külfölddel élénk összeköttetésben állnak. A városi államrendőrség hatásköre fontos állami érdekekből a szomszédos községekre is kiterjeszthető. A rendőrségi ügyekben a belügyminisztérium a legfőbb felügyeleti, ellenőrző és fegyelmi hatóság.

A városi államrendőrség rendőrkapitányságokból, a fontos állami érdekekből a rendőrkapitányságok mellett szervezett kirendeltségekből és őrségből, a Budapesti, Kassa, Debreceni, Kolozsvár, Győr, Temesvár és Fiumében szervezendő rendőrfőkapitányságokból, továbbá a Budapesti és Kolozsvárott felállítandó kerületi rendőrfőnökségből áll. Rendőrkapitányság minden törvényhatósági és rendezett tanácsu városban szervezendő, ezenkívül csak ott, a hol azt fontos állami érdekek kívánják. Budapesti a rendőrség, szervezeti beosztása, tekintettel a főváros különleges viszonyaira, az eddigi marad.

A kerületi főnökség e helyen a jelenlegi szervezettel hozandó kapcsolatba. Kis- és nagyközségekben fontos állami érdekek fenntartása esetén kirendeltségek, illetőleg őrségek állítandók fel.

Az állami rendőrségnek legfőbb főruma a belügyminisztérium, a melyben ilyenformán egy legfőbb rendőrségi szervezet alakul, a melyből később feltétlenül kiválik egy rendőriminisztérium.

Igen fontos változás lenne az új törvénytervezet megvalósulásával az, hogy a ha-

tárrendőrség megszűnnék és annak eddigi állomáshelyein rendőrhatalóságot gyakorló kirendeltségek állítatnának fel.

Ez a két szakasz dióhéjban előadja az új magyar rendőrállam szisztémáját, amelyet vidéki városi beosztásával oda fognak kötni a mindenható központhoz Budapesten. Ez a központ pedig a kormány teljes hatalma alatt áll.

Ez a nagy reform, amely csak a kormány erejét, önkényeskedését növelné és amelytől semmi jót nem várhatunk.

UJDONSÁGOK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Április hó 2 án prédikálni fognak a következő ref. lelkész urak: a Nagytemplomban tisz. Molnár Zoltán s. lelkész, a Kistemplomban 9 órákor nt. Szele György lelkész, a Kistemplomban 11 órákor nt. Uray Sandor lelkész, a Kossuth-utcai templomban tisz. Bethlendy Endre s. lelkész, az Ispotályi templomban nt. Könyves Tóth Kálmán lelkész, a Városi szegényházban nt. Hajdu Zsigmond református püspöki titkár, a Csapókerti imaházban nt. Kovács János vallások. lelkész, a Homokkerti imaházban tisz. Bereczky József főisk. szénior.

— **Katonai kintételek.** A rendeleti közlöny márc. 30-iki száma közli: Ó Felsőge a király kitűnő szolgálataik elismeréséül a következőknek adományozta a katonai érdem éremet (signum laudis). A 3-ik honvéd gyalogezred keretében: Balla Jenő századosnak, Zivuska Ferenc és Steer Gábor főhadnagyoknak. Továbbá a katonai érdem keresztet adományozta Sárossy László 2 ik honvéd huszár ezredbeli századosnak.

— **Öntöző csatorna a Hortobágyon.** A Hortobágy hasznosításának ügye mint értesülünk ismét napirendre kerül. A napokban Budapestén járt Kovács József polgármester s a miniszteriumban azt az értesülést nyerte, hogy tervet készítettek a Hortobágyot öntöző csatorna létesítéséről. E tárgyban április havában miniszteri leirat érkezik. A csatorna építését meg ez évben akarják megkezdeni.

— **Teljes tanács ülés.** Ma délelőtti teljes tanács ülés lesz a városnál, amelyen Domahidy Elemér főispán elnököl. A tanács a közgyűlés napirendjét fogja megállapítani.

— **A városi muzeum nyitva tartása.** A városi muzeum április 1-től fogva minden szombaton délután 3 órától 6 óráig, vasárnaponként pedig tovább is délelőtti 9 órától 12 óráig lesz nyitva.

— **Ülés az egyháznál.** A református egyház presbyteriumának adókievítő bizottsága április hó 1-én délután 4 órákor ülést tart az egyház hivatalos helyiségében. Az ülés tárgyát az adókievítő közegek díjazásának meghatározása képezi.

— **A fegyverviselés korlátozása.** Debrecenben az utóbbi időben igen sokszor fordultak elő botrányok, amelyekben mindig szerepelt a fegyver. Ez indította arra Rostás István főkapitányt, hogy a fegyverviselésről szabályrendeletet készítsen. A jog és pénzügyi bizottság tegnapi ülésén tárgyalta a szabályrendelet-tervezetet, melyet elfogadott. E szerint a fegyverviselésre engedélyt kell kérni a rendőrségtől. A szabályzat ellen vétők 5 napig terjedő elzárással és 100 koronáig terjedő pénzbüntetéssel súlytatnak.

— **Israelita gyermekvédő egyesület.** Debrecenben, az elhagyott és elárvt zsidó zsidó gyermekek fölsegítése és állandó gondozása céljából meg akarják alapítani a Debreceni Zsidó Gyermekvédő Egyesületet. Az alakuló gyűlés április hó 2 án, vasárnap délután 5 órákor lesz meg a debreceni zsidó hiközség József kir. herceg-utcai tanácstermében.

— **A szabók sztrájkja.** Pár nappal ezelőtt megemlékeztünk arról, hogy a szabó munkások és munkaadók között a megújítandó szerződés kapcsán különbsétek merültek föl. A munkaadók a három tarifás rendszert óhajtották behozni, a munkások pedig 10 százalékos bérjavítást kértek. Az egyezséget ily módon nem tudták megkötni s a munkások sztrájkba léptek. A kiküldött békéltető bizottság működése ugyancsak nem járt eredménnyel s annak kebeléből egy szűkebb körű bizottság küldetett ki az egyezés megkötésére. Mindezeideig azonban ennek sem sikerült a békét helyre állítani, miután a munkásság határozottan a régi rendszerhez kíván ragaszkodni. A munkaadók már hajlandók volnának a két tarifás egyezségre, de a munkásság szilárdan kitart elhatározása mellett s így még mindig szünetel a munka.

— **Póttartalékosok figyelmébe.** A m. kir. honvédelminiszter rendelete szerint a m. kir. honvédegyalogságnál és a 2. 6. 9. és 10. honvédegyalogság ezredéknél a folyó évben az eddig is szokásos augusztus-szeptember havi fegyvergyakorlatokon kívül még május 15-étől június 11-ig is fognak fegyvergyakorlatokat tartatni. Ezen rendelet oly hozzáadással tétetik közhírré, hogy a m. kir. honvédegyalogság, valamint 2. 6. 9. és 10. honvédegyalogság ezredékei állományába tartozó azon nem tényleges legénységnek, mely a folyó évben fegyvergyakorlat teljesítésére kötelezve van (a tartalék 1908. 1908. 1904. 1902. és 1900. továbbá a póttartalék 1908. 1906. és 1904. sorozási évfolyamaihoz tartozó azon legénységi egyének, kiknek valamely különös tényleges szolgálat ezen fegyvergyakorlat rovására nem tudatott be, továbbá mindazok, akik az előző évről a fegyvergyakorlatnak elhagyása stb. folytán azt a folyó évben utánpótolni tartoznak) megengedtetik, amennyiben a fegyvergyakorlatot polgári foglalkozása, keresete, vagy magánviszonyai következtében egyik vagy másik fegyvergyakorlati időszakban óhajtja teljesíteni, hogy ebből kérelmét azonnal az illetékes vagy tartózkodási hely honvédekigéző parancsnokságnál, vagy saját ezredparancsnokságánál szóbelileg, vagy írásban, esetleg levelezőúton — az ezred, sorozási évfolyam és anyakönyvi lapszámok felemelítése mellett — bejelentse. Amennyiben az ősi fegyvergyakorlatra előírt állomány azt megengedi, a behívások, a jelentkezések figyelembe vétele mellett fognak eszközöltetni. A városi tanács.

— **Verekedés és bicskázás.** A hajdudorogi csendőrség feljelentést tett a debreceni kir. ügyészségnél S. Orosz János, Juhász Miklós, Lelesz János, és Nyisztor Imre hajdudorogi legények ellen. A heves vérű legények, kik már régebbi idő óta haragosai egymásnak, vasárnapi templomozás után verekedést rögtönöztek. Verekedés közben természetesen előkerült a bicska is, mellyel Nyisztor Imre, jelentéskényen megsebezte Lelesz Jánost. A másik kettő látva a vért, nekiesett Nyisztor-nak s alaposan helybenhagyták a bicskázó legényt s aztán pedig kámfor módjára eltűntek otthagya a sebesült Leleszt. Nyisztor még mai napig sem tudja a csendőrség elfogni. A verekedők megbüntetése ügyében az ügyészség folyamatba tette a fenyítő eljárást.

— **Öngyilkos fiatalember.** A püspökklányi előjáróság telefonon értesítette tegnap a debreceni kir. ügyészséget, hogy váradi Sándor ottani kereskedő segéd forgópisztolyal öngyilkosságot követett el s nyomban meghalt. A boldogtalan fiatalembert valószínűleg szerelmi bánata készítette a végzetes elhatározásra. Halálát segítő nélküli öreg szülői gyászolják. A kir. ügyészség, miután kétségtelen az öngyilkosság, a temetésre engedélyt megadta.

— **Dr. Vörös Gábor.** Gygyvéd eljegyezte Steinberger Kornélt. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Cimbalomtanítás a Zenekonzervatóriumban.** Az április hó elsején kezdődő cimbalom kurzusra f. hó 6 ig lehet beiratkozni a hivatalos órák alatt délelőtt 11—1-ig, délután 5—6-ig. Tandij egy hónapra 8 korona. Bővebb értesítéssel szolgál az igazgatóság, (Piac-utca 26.)

— **Kereskedők kérése.** A Csapó-utcán megkezdtek a csatornázási munkálatokat, mely miatt természetesen némi forgalmi akadályok merültek fel. A Csapó-utcai kereskedők tegnap a következő beadványt intéztek Rostás István rendőrfőkapitányhoz: Alólirottak — Csapó-utcai kereskedők azon alázatos kéréssel fordulunk a tek. Főkapitány urhoz, méltóztatásuk a csatornázási vállalatot utasítani, hogy a Csapó-utcai Dégenfeld térig terjedő csatornázási munkálatokat fokozottabb erővel és éjjeli dolgozással oly gyorsan amint az csak lehetséges, végeztesse el, tekintettel az utca keskeny voltára s a villamos közlekedésre, határozottan szükséges, hogy a kiemelt föld az utcáról azonnal elszállítsák. Kérésünk támogatására méltóztatásuk figyelemmel lenni, hogy az ünnepek előtt vagyunk, melyre a kereskedő már egy fél év óta vár s épen mostan lehetetlenné vált a rendes forgalom lebonyolítása. A tekintetes főkapitány urnak jóindulatáért alázatosan esedezünk. Tisztelettel: Klein Ignác, Kertész Mihály, Hortobágy gőzmalom Aufrecht Alajos és Vilmos városi raktára Debrecen, Csapó-utca 6. Schenk, Ippen és Schwarcz, Kohn J., Blattner József, Weisz Samu, Balla Mihály, Nánássy Lajos, Nussbaum Mayer, Kohn Márton.

— **Összeesett részeg.** Özv. Király Mihályné koldusasszony közismert részegségéről. Tegnap délután megint kellelénél többet talált inni s annyira lerészegedett, hogy a Burgundia-utca 7. sz. ház előtt összeesett és halántékát összetörte. A megsérült asszonyt a mentők beszállították a kórházba.

— **Halottak:** Bethlen Ferencné ref. 55 éves, Schwarcz Bénéjmin izr. 48 éves, Kegyes Ferenc ref. 4 éves, Zavilla Gyula r. kath. 45 éves, Faragó Margit ref. 8 hónapos, Gáspár János r. kath. 52 éves, Halász László izr. 14 napos, Monoki József ref. 39 éves, Pinczés Zsuzsanna ref. 58 éves.

— **Automobil sapkák,** gyermek kötények, esőernyők Vidánál Városház épület.

— **Háztulajdonosok figyelmébe!** Mielőtt házi csatornáját elkészítené, ne mulassza el árajánlatát kérni az Első Debreceni Vasbetoncső gyártól, ahol állandóan raktáron vannak nagymennyiségben erős, dróthétes csövek, portland és más cement s minden e szakbavágó s nagy óriási mennyiségben.

— **Napernyő** ujdonságok, bőrkeztyük, gyönyörű harisnyák rém olcsón kaphatók Vidánál Városház épület.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációsak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképesztési műterem.

— **Csipkék** 2 krajcártól, himzések 10 krajcártól kaphatók Vidánál Városház épület.

A 'Debreczen' szerkesztősége és kiadóhivatala Piac-utca 12. sz. a.

— **Az osztálysorsjáték** mai húzásán a következő számokat sorsolták ki:

50,000 koronát nyert: 67676.
30,000 koronát nyertek: 10367 88484.
10,000 koronát nyertek: 18543 60941
107320.

5000 koronát nyertek: 22029 81457
97731.

2000 koronát nyertek: 27340 27519
33410 39233 44360 46447 53464 54988
56569 57261 63548 65252 66534 62940
74852 74883 80835 83060 93451 93543
95426 97928 99131 101372 102438.

1000 koronát nyertek: 5998 10043
12842 12848 14463 17389 22929 23810
28547 29325 30784 37078 38485 38568
46109 47345 48387 51385 51983 56604
57735 65372 73329 74904 75975 80352
89031 95119 96535 96842 97559 99898
101185 106798.

Ismét a kolera.

A Duna vize fertőzött.

— Express tudósítás. —

Egy kis esztergomi községben, Lábatlanban négy nappal ezelőtt megbetegedett Csurgai János negyven éves vasuti pályamunkás. Az állomáson levő tisztviselők a beteg koleragyanus tüneteket vettek észre, hányást és erős diarrhoét. Azonnal értesítették az esetről az esztergomi főszolgabírósgot, dr. Huszár Gyula járásorvost és dr. Seyler Emil vármegyei főorvost. A két orvos Pisuth Kálmán esztergomi főszolgabíróval tegnap kiment Esztergomba és megvizsgálta a beteget.

A két főorvos konstatálta, hogy a beteg tényleg koleragyanus tünetek mutatkoznak, de a kolerát még határozottan nem lehet megállapítani. Megtették a szükséges óvintézkedéseket és Csurgai váladékát elküldték Budapestre a bakteriológiai intézetnek megvizsgálás végett.

Az esztergomi főszolgabírósgon a következőket mondták:

A kiszállított bizottság tegnap megvizsgálta Csurgait, és erősen koleragyanusnak találta. Négy nappal ezelőtt betegedett meg és saját állítása szerint Dunavizet ivott. A bizottság azonnal megtett minden szükséges óvintézkedést. A beteget elhelyezte a lábaltani járványkórházba és teljesen izolálta. Meghagyta az oltani hatóságoknak, hogy a legszigorúbban vigyázzanak arra, hogy senki ne érintkezzen a beteggel és vegyék megfigyelés alá mindazokat, akikkel Csurgai a napokban érintkezett, továbbá tegyenek azonnal jelentést, ha újabb gyanus eset merülne fel.

Aggodalomra ad okot az, hogy Lábatlan község közvetlen szomszédja Nyergesujfalunak, ahol a múlt évi kolerajárvány idején súlyos koleraesetek fordultak elő.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Szemet — szalmaért.** Faragó Sándor 38 éves püspökladányi lakost egy hónapi fogháza itélte a kir. törvényszék. Faragó ugyanis a múlt év november havában a város alatti szérus keribe ment, hogy az ott levő szalmakazalját megtekintse. Odamenet észrevette, hogy Vadász Kálmán né többet magával ott szedget, de nem csak a földről szedi, hanem az ő kazlából is tépázza a szalmát. Oda lépett az asszonyhoz s a kezében levő

vékony vesszővel olyan szerencsétlenül ütött az asszony arcába, hogy annak egyik szemelátóképességét az ütés következtében elvesztette s a másik szemé is megsérült. A szerencsétlen kezű ember megnyugodott az ítéletben, mely így jogerőre emelkedett.

§ **Lopás.** Varga István debreceni dohányos a múlt hónapban feltörte Tóth Ferenc erdőőr pincéjét, s onnan két bödön zsirt loptott el mintegy 150 korona értékben. A beismerésben levő tolvajt ezen tetteért tegnap egy havi fogháza itélte a kir. törvényszék. Az ítélet jogerős.

— **Zsarolás.** Cs. Nagy Sándor 24 éves felsőjőzsi napszámot zsarolás vétségéért 3 havi fogháza itélte a kir. törvényszék. Cs. Nagy február 28-án a szénavasártéren agyonlövessel fenyegette Balogh Sándor hetest, ha óráját, láncát, pénzét oda nem adja neki. A megrémült heles nem ellenkezett, hanem engedte, hogy Nagy elszedje 4 fillért tartalmazó pénztárcáját, óráját, láncát és botját. Az így szerzett értékkel egy közeli kocsmába ment, ahol még a négy fillért sem tudta elkölteni, mert hamarosan elcsípték. Beismerte tetteit s ittasságával védekezett. Az ítéletben megnyugodott.

TÁVIRATOK.

Franciaország aktivitása.

Páris, március 31. A kereskedelmi kamara bankettjén Cruppi külügyminiszter beszédet mondott, amelyben szükségesnek mondotta a törekvések megkettőzését, ha azt akarjuk, hogy Franciaország megtartsa és erősítse pozícióját a világban. Arra kell törekednünk, hogy Franciaország kiszélesítse érdekszféráit. Az országot gazdaságilag fel kell lendítenünk külkereskedelmünk terjesztésével. Ez az eszme azonban, ha azt akarjuk, hogy gyümölcsöző legyen, nem lehet exkluzív jellegű. A szerződések politikáját kell tehát követnünk, valamint a jó egyetértés a kölcsönösség politikáját.

Az albániai lázadás.

Athén, március 31. A török hadügyi kormány tizenöt ázsiai zászlóalj mozgósított és küldött Üszkübbe. Legközelebb még ötven redif zászlóalj megy Albániába Kis-Azsiából, hat ázsiai zászlóalj pedig uton van Skutari és Jonina felé. Ezt a két erődöt lázas sietséggel szerelik föl. A szalonikii helyőrséget huzsonhat zászlóaljjal megerősítették.

KÖZGAZDÁSÁG.

Budapesti gabonafőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, március 31.

Tartott áron elkelt 10.000 métermázsza buza. Rozs tartott, zab, tengeri változatlan.

A határidőpiac iránya szilárd volt, mert a kedvező időjárás ellensúlyozta a szilárd amerikai jelentés. A gabonaneműk ára élénk üzlet mellett néhány fillérral javult.

Az árak 50 kilogramonként
buza apr. . . . . 11'69—11'73.
buza máj. . . . . 11 50—11'73.
buza okt. . . . . 10'74—10'51.
rozs apr. . . . . 8'37—8'40.
rozs okt. . . . . 8 11—8'17.
zab apr. . . . . 8'69—8 70.
zab okt. . . . . 7 31—7 32.
tengeri máj. 1911. 5'66—5'67.

Alapított 1901-ben.

Alapított 1901-ben.

HOROVITZ ZSIGMOND

Könyvnyomdája, Papirkereskedése
fényképezési szaküzlete

DEBRECZEN, Piacz-utca 12. (Stenczinger-ház.)

Telefon
330.

Elvállal és készít :

napi és hetilapokat, tankönyveket, tudományos és szépirodalmi folyóiratokat, röpcédulákat és falragaszokat; üzleti könyveket, számlákat, cégnyomású levélpapir- és borítékokat, körleveleket, táblázatokat, eljegyzési kártyákat, lakodalmi és béli meghívókat, naptárakat, egyesületi és ügyvédi nyomtatványokat, táncrendeket, névjegyeket, vignettákat stb. stb. nyomtatványokat izléses kivitelben, pontos időre és **a legjutányosabb árszámítás mellett.**

DEBRECZEN ÉS ESTI HIRLAP

politikai napilapok kiadóhivatala.

Hirdetések a legjutányosabb árszámítás mellett
 Telefon 330. vétetnek fel. Telefon 330.

Raktáron tart :

Hazai gyártmányú irodai papirokat, iskolai füzeteket, körzőket, vonalzókat, rajztömböket, rajzpapirokat; fekete-, anthracen-, másoló- és színes tintákat, fekete és különféle színű irónokat; töltőtollakat; tollszárakat, tollhegyeket, closttpapirokat, papirlemezeket, iskolai táskákat, festőmintákat, emlékkönyveket, képes- és mesekönyveket, fénykép- és levelezőlap-albumokat, gomb- és tubus festékeket; helybeli látképes- és genre Levelező-lapokat.

Legújabb divatu

Levélpapírok

10/10, 15/15, 25/25, 50/50-es csomagolásban és dobozokban **bámulatosolcsó árakban.**

Üzleti könyvek, számla-tartók, másoló-könyvek

Elismert legolcsóbb beszerzési forrás!

Fényképező gépek,

fényérzékeny papirokat és lemezek, előhívók, aranyfürdők

és egyéb fényképezési szerek és cikkek.

Amateur-kartonok

nagy választékban.

Apró hirdetések.

Reform fűzők a legdivatosabb kivitelben, ugy-szintén saját készítésű bálí bőrkeztűk, hosszú selyem keztűk, legolcsóbb árban Nagy Andrásnál Kistemplom mellett.

28 KRAJCÁRÉRT fejel férfi vagy női harisnyat BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnygyára. Debrecen, Tiszapalota.

Butorokat, konyhaberendezéseket raktáron tart Bálint József asztalos (Csapó) Berek-utca 8.

Kifutó fiu lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

Egy concert cimbalom, harmonika és egy nagy konyha 2 sütővel jutányosan eladó. Mester-utca 36.

Ákácshölgykarót, I. rendű, 2 méteres, 20,000 db. egészben, vagy részletekben elad a hosszupályai-uradalom tisztartói hivatala. Hosszupályi (Bihar.-m.)

Olcsó áron eladó egy alig használt 2 lóerejű gázmotor. Értekezni lehet a reform. főgimnázium igazgatójával.

Házmesternek kerestetik gyermektelen házaspár fizetéssel. Cim a kiadóhivatalba.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papírost kiló és mázsáknál olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papírüzletében Piac-utca 12.

Feltalálók, bármely eszmét olcsón kidolgozom szabadalmaztatásra. Ems. Petrozsény, Deák-bánya.

Péterfia-utca 15. sz. alatt egy két szobából álló lakás, fürdőszobával május 1-től kiadó.

Házilag főzött különleges baracklekvárnak kilóját 2.40, mézédés szilvalekvárnak 1.—, papírhéju dió postakosaranként 4 koronáért szállít Gyümölcskivitel Csongrádról.

Bayonképviselők ügynökök és representabilis viszontelárusítók, kiknek nagy ösmeretségük van jobb izr. körökben, egy szabadalmazott kegyeleti ujdonság értékesítéséhez kerestetnek. Csakis jó megjelenésű kauczióképes acquisiteurök lesznek figyelembe véve. Havonta 1000—1200 korona jövedelem. Molnár M. Lajos szerkesztő Budapest, Rottenbiller-u. 10. Prospektusok ingyen.

Postakosár fajalma franko 2.50 korona. Elek Kálmán, Sajószentpéter.

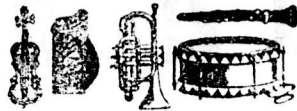

Saját szabadalmazott gőzgéppel
poloskairtást felelőséggel
ugyszinte **lakások pormentesítését**
is, villany porszívó géppel elvállalom.
KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

SZENDRŐ SÁNDOR

zongora és hangszerkészítő
Debreczen, Batthyányi-u. 22. sz.

Zongora, gramfon, mindennemű **vonós és fuvóhangszerek, cimbalmok,** hangszer alkatrészek és hangszer felszerelési cikkek áruháza és ipartelepe. **Zongora és pianó kölcsönző (bérbeadó) intézet.** Hegedűk és hegedű-felszerelések, római hurok, valamint **gramfonok és gramfon-lemezek** nagy raktára. **Zongora és hangszer műhely.** Zongora és cimbalom hangolás.
Telefon 729. Alapított 1876.

Legpon-
tosabb **órák**
legolcsóbb

GASPARIK ÁDÁM

óras és ékszerész
Hunyadi-utca 12. szám és fióküzlet
Szent-Anna-utca 2.

MISSLER F.

bremeni kivándorlási vállalkozó a m. kir. belügyminisztériumtól 1911. márc. 21-én kelt és 45,002. számú engedélyokirata alapján

BUDAPESTEN Kerepesi-ut 1. sz. alatt és a határon **CSACZÁN** irodát nyitott.

Mindennemű tudakozódások ennél-fogva ezentul nem Bremenbe, hanem **Budapestre** intézendők e czimre:

Missler F. urnak, Budapest, Kerepesi-ut 1. sz.

Eladó

20 kat. hold 423 □-öl területű
ondódi tanya.

Batthyány-utca 7. számú ház
1911. május 1-től kezdve **bérbe kiadó.**

Felvilágosítást ad naponként d. u.
3 5 óráig **Dr. Ember Ernő**
ügyvéd Piacz-utca 6. szám.

Telefon 67.

„M-i-t?” — Papa megengedte! Hisz' valódi
JACOBI-féle Antinicotin-cigarettafüvelek fa-
dobozban!

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jelzéssel
valódi! Minden fadoboz érdekes Röntgen-
képeket tartalmaz.

Eladó tanya

19 hold földdel

a **Halápon.**

Értekezhetni: Arany János utca 19. sz.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.

Által a legújabb árak mellett ajánlatok:
Locomobillók és cséplőgépek, benzínmotoros cséplőkész-
letek, magánjáró gőzgépek, szalmakaszalók, lóhara-
cséplők, tisztító-rosták, kontolyozók, kaszalógépek,
marokrakó- és kávékő-aratógépek, szénagyűjtők,
széna- és szalmaszállítók, boronák, sorvetőgépek,
Planet Jr. kapálók, kutoricsa-morzeológák, szecsa-
vágók, répvágók, derülők, őrlőmalmok, egy-
temes székítők, S- és S-vasek és
minden egyéb mezőgazdasági gépek.

Képviselőt és raktár:

Laczka László urnál Debreczen.